

LABO

magasinet



Ny medlemsavtale

nr. 2 • 2022

Det skjer i

Kongegata 8



LABO

8 FABRIKKEN

| 16 SMARTE VALG

| 21 ENDELIG TUR IGJEN



Strøm 'PAW Patrol'

på dagen - og

'Wisting' på kvelden

Med Altibox får du lynrask fiber og underholdningen du vil ha. Velg den tv- og internettpakken som passer akkurat deg, uavhengig av hva naboen velger!

Styret kan enkelt be om et tilbud fra oss, hvis du som beboer spiller det inn.

vikenfiber.no/boligselskap

VIKENFIBER

VI LEVERER

altibox

UROLIGE TIDER

Vi lever i en urolig tid. Situasjonen i Europa har ikke vært så mørk og dystert siden 2. verdenskrig. Den russiske invasjonen av Ukraina er en humanitær tragedie med ufattelige menneskelige lidelser. Forårsaket av en totalitær, paranoid og stormannsgal banditt av en statsleder. Med hat til vestlig kultur og demokratiet, og en ussel drøm om å gjenskape det gammelrussiske storriket fra tsarens dager. Da blir det fort smått meningsløst å snakke om denne krigens konsekvenser for Norge og andre demokratier i Europa. Vi skal være dypt takknemlige for å leve i et fredelig land med trygge rammer rundt oss.



Foto: Line Loholt

Men det er ingen grunn til å legge skjul på at vi står overfor noen utfordringer her hjemme også. Mange av dem er en konsekvens av krigen i Ukraina. Som boligutbygger har vi møtt en eksplosiv prisvekst på råvarer og byggematerialer, enten det nå er tre, stål og betong eller gulv, vinduer og dører. For oss forbrukere har strømprisen mangedoblet seg, og matvarer har blitt betydelig dyrere. Flere rentehevinger er dessuten i vente. Selv om resultatet av vårens lønnsoppgjør vil ligge en del høyere enn foregående år, så vil de aller fleste av oss oppleve en noe dårligere kjøpekraft i tiden fremover. Men midt oppe i denne «elendigheten» så skal det sies at mange av oss lider ingen nød. De fleste av oss har råd til å kjøpe både den boligen og bilen vi trenger. Arbeidsledigheten er lav, og etterspørselen etter arbeidskraft i enkelte sektorer er sågar høyere enn tilbudet.

Og slik henger ting sammen; økte priser som rammer kjøpekraften medfører krav om høyere lønn. Og mangel på arbeidskraft er lønnsdrivende. Og når lønnen stiger, så øker prisene på etterspurte varer og tjenester. Da er vi inne i det som kalles en inflasjonsspiral. Det er spesielt en konsekvens vi skal være ganske oppmerksomme på i en slik situasjon; risikoen for at det skapes nye og sterkere klasseskiller. De økonomisk ressurssterke kan fremdeles (les: alltid) kjøpe det de vil, mens de som ikke har så mye fra før, ja de får enda mindre.

Ifølge SSB sine prognoser så vil det bli en betydelig befolkningsvekst i sentrale områder på Øst, Sør- og Vestlandet i årene fremover. Herunder også Larvik. Boligprisene vil etter all sannsynlighet stige i disse områdene i årene fremover. Det er to viktige tiltak (blant flere) som kan dempe en sterk boligprisvekst. Det ene er å

bygge nok boliger slik at tilbudssiden er stor nok. Det andre er å lempe på boliglånforskriften slik at unge i etableringsfasen kan få det lånet de trenger til å kjøpe sin første bolig. Dagens låneregler, som i stor grad er basert på inntekt, diskriminerer de unge som skal kjøpe sin første bolig, mens de favoriserer de som allerede har mye. Kanskje bør vi vurdere å øke skatt på kapital og formue, og heller redusere skatt på inntekt for å lette situasjonen for de som skal inn på boligmarkedet for første gang.

Og LABO bidrar til boligbyggingen. Til høsten blir det salgsstart på rekkehus og leiligheter på tidligere Nanset Skole. Skolehagen er døpenavnet. Og neste leilighetsetappe på Torstvetjordet legges også ut for salg i september. Vi gleder oss til høsten!

God sommer!

Asle Granerud
Adm.dir.

LABO

magasinet

nr. 2 • 2022

innhold

Proff 1	s. 5
Gater i Larvik - Kongegata	
Fabrikken	s. 8
Skravlekopper	s. 12
Nisjebutikker	s. 14
Smarte valg før salg	s. 16
Tankedryss	s. 20
Espens grønne hjørne	s. 22
Tema: Norgesferie 2022	s. 26
Nye regler ved kjøp og salg	s. 30
Denja Hage	s. 32
Jus: Depositum i leieforhold	s. 34
Mat: Mat på primus	s. 36
Moroside	s. 38
Medlemsfordeler	s. 42



8



14



26

36



LABO

MEDLEMSBLAD FOR LARVIK BOLIGBYGGELAG - NR. 2 - 2022

ANSVARLIG REDAKTØR
Adm.dir Asle Granerud,
LABO

REDAKSJONSANSVARLIG
Alise Myhre
Alise.Myhre@labo.no

ADRESSE
Prinsegata 4, Pb. 263
3251 Larvik
Tlf. 33 13 85 00
E-post: labo@labo.no
Hjemmeside: www.labo.no

REDAKSJONELL PRODUKSJON
LABO, ABC Brand Studio

ANNONSESALG
Arnt Erik Isaksen
arnt.erik.isaksen
@flexkommunikasjon.no

PROSJEKTLEDELSE
OG GRAFISK UTFORMING
H-Design - Hege Svennevig
H-Design@altiboxmail.no

TRYKK
Trykk-Service AS

FORSIDEBILDE
Myriam H. Bjerkli



PROFF1

- Godteributikk for tøffe menn og handy kvinner.

Synes du verktøyet ditt går for lett i stykker? Tåler det ikke litt røft bruk? Da bør du benytte deg av LABOs nye medlemsavtale!

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Proff1 på Elveveien/Løkka 8 åpnet i februar 2021, og daglig leder Thor Kristian Angel Nilsen forteller at salget så langt har gått over all forventning. Foreløpig selger de mest til bedriftsmarkedet, men nå ønsker de seg også flere privatkunder. Derfor er de glade for å ha inngått avtale med LABO.

– Vi har mye som også passer til vanlig husbruk, forteller Thor Kristian. – Verktøyet vårt er holdbart

og tåler en støyt, og med bonus og avtale med LABO konkurrerer vi også på pris. Dermed kan også hobbysnekkeren ta seg råd til kvalitet.

– Det skal lønne seg å være LABO-medlem, uansett om man bor i LABO borettslag, eller ikke, sier kommunikasjons- og markedsansvarlig i LABO, Alise Myhre. – Og med slike avtaler, så er det mye å hente på å være medlem.

Akkurat nå har Proff1 20 % tilbud på alt av Helly Hansen-produkter, både tøy og sko. Det er populært hos kundene. Det samme er oppladbart verktøy fra Makita. I den luftige butikken er en hel vegg full av driller, motorsager, hekksakser og annet elektrisk verktøy. Alt kan brukes med ett og samme utskiftbare batteri.

– Miljøvennlig og praktisk, sier Thor Kristian og smiler. – I tillegg



”

Alle som jobber her har mange års erfaring fra bransjen, noe som gjør at vi kan hjelpe kundene med det meste de måtte lure på eller ønske seg.

har vi eget verksted der vi fikser alt fra mindre verktøy til gressklippere og snøfresere. Vi synes det er mye bedre å selge kvalitetsprodukter som varer lenge og lar seg reparere, enn mindre holdbare produkter som stadig må byttes ut. Det og stadig stadig måtte kjøpe nytt, er dårlig for både miljø og økonomi.

I tillegg til Helly Hansen-produkter og el-verktøy, befinner det seg et rikholdig utvalg av alt hva en handy mann eller kvinne vil like å ha i garasjen på innsiden av de store glassvinduene i Elveveien. Det mest aktuelle på denne tiden av året er antagelig gressklippere, raker, malerutstyr, stiger, stillaser, motorsager, løvblåsere og hekk-sakser,

– Og har vi det ikke inne, så kan vi som regel skaffe det, lover Thor Kristian. – Alle som jobber her har mange års erfaring fra bransjen, noe som gjør at vi kan hjelpe kundene med det meste de måtte lure på eller ønske seg.

– Tanken vår med LABOs medlemsavtaler er at de skal bidra til gunstige priser på alt som handler om det å bo, sier Alise. – Både ute og inne, og da er jo dette midt i blinken.

– Prisene våre er i tillegg konkurransedyktige, legger Thor Kristian til. – Når jeg sammenligner oss med andre, kommer vi ofte godt ut. I tillegg skal vi arrangere messe på utsiden av lokalene her den 3.juni, med fokus på skog og hage. Da blir det besøk av flere av leverandørene våre, og ekstra gode tilbud til kundene.

Alise smiler fornøyd. – Jeg vi føler at vi med denne avtalen kan tilby medlemmene våre både noe nyttig og nytt. Enten de bor i borettslag, har hytte, eller hus med hage, bør de kunne finne mye de kan ha glede av her. – Selv vurderer jeg å kjøpe meg en skikkelig bred rake, slik at arbeidet går litt fortere når man først er i gang.

PROFF1

**VERKTØY • MASKINER
FESTEMATERIELL • VERNE-
UTSTYR • ARBEIDSKLÆR
VERKSTED**

3. juni blir det messe i Proff1 sine lokaler på Løkka 8.

Konkurranse:

Alle som handler på messedagen blir med på trekningen av et gavekort på kr 2.000,- (trekkes uken etter messa). Denne dagen blir det ekstra tilbud på mange varer og du får selvsagt bonus på toppen.

Medlemstilbud

**MEDLEMSFORDEL
HOS PROFF1**

5 % bonus

Gjelder hele kjøpet.

Betal med registrert betalingskort for å få bonus.

- 50 % rabatt på Essve skruer, fug og lim
- Opptil 50 % rabatt på maleverktøy
- 20 % på Helly Hansen sko og klær

Gjelder ordinære priser ved fremvisning av medlemskort

TV og strømming

Alt du vil se på ett sted



GATER I LARVIK Kongegata



FABRIKKEN

Når jeg går inn dørene til Kongegata 1, strømmer minnene på. Det var her jeg selv startet min egen ungdomstid, den gangen under Thor Odd Møllers kyndige oppsyn. Lokalene var mørke, musikken støyende og de andre ungdommene stort sett eldre, veldig kule og totalt uoppnåelige.



TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Mye har endret meg siden den gangen. Den litt kule, tøffe attityden som rådet blant ungdommen på 70-tallet, er erstattet med en mykere atmosfære. Lokalet nedest i Kongegata utstråler varme, og de unge gjestene som sitter rundt kafebordene mønstrer meg med vennlig interesse. Kafelokalet er malt i lyse farger, med fargerike møbler og store veggbilder. Mulig det var slik i 1976 også, men at verden uansett fortonet seg mørkere for trettenårige meg?

Skjønt, når jeg hører ungdommene snakke, så slår det meg igjen; Noe har skjedd. I en tid der alle sier at ungdom sliter og er utryggere enn før, i en tid der vi nylig har gjennomlevd en pandemi og er midt i en krig, har de unge en åpenhet og vennlighet jeg tror vi brukte mye energi på å skjule bak en tøff maske den gangen jeg selv var ung.

Og som 16-årige Odin Holtan sier, da jeg spør ham hva som er det beste med Fabrikken:

– Hit går jeg for å møte gamle venner og å bli kjent med nye folk. Vennlig, sosial og inkluderende. Er det rart en godt voksen dame blir varm om hjertet?

Mange voksne Larvikinger har, slik som meg, minner fra Kongegata 1. Men hva foregår egentlig bak veggene her i dag, i huset Larvik

kommune nå vurderer å selge? Svaret er todelt. Her er Verket med og for voksne på dagtid (se egen sak) og Fabrikken for ungdom fra 8. klasse til 20 år, mandag og torsdag på kveldstid.

Jeg besøkte Kongegate på en torsdag, kvelden da ungdommen som «eier» lokalet. Noen sitter i grupper og snakker, noen spiller biljard eller bordtennis. Torsdager er det også gratis middag, og bak kafedisken står Pola Krol og Odin Holtan og lager mat til sultne gjester. Menyen varierer. Våruller, suppe, salat, nachos eller toast. De to unge veiledes av Anita Molteberg, eller Mamma Molteberg, som mange av de unge kaller henne. Ryktene sier at chilisuppa hennes er den beste i byen.

Ifølge teamleder Siren Sylta er dette en helt vanlig torsdagskveld.

– Det pleier å være fra 40 til 60 ungdommer her, forteller hun.

– Litt færre nå enn før pandemien. Vi merker at det er noen som har litt vanskelig for å komme tilbake, men regner med at det vil endre seg nå som vi endelig kan samle mange igjen. Vi prøvde å møtes online under pandemien, laget Tik Tok-video og spilte spill, men det blir selvfølgelig ikke det samme som å møtes i virkeligheten.

Hva som skjer på Fabrikken, er det hovedsakelig ungdommene selv som bestemmer. Det er jevnlig allmannamøter der de kommer med ønsker og forslag som lederne gjør sitt beste for å oppfylle, så sant økonomien tillater det. De får heldigvis støtte av både kommunen, FriFond, Sparebankstiftelsen og en del lokale organisasjoner, så mye lar seg gjøre. Her er biljard, bordtennis, flere scener, gamingrom og diverse øvingslokaler for de som spiller instrumenter. Det kan syes, perles, leses eller scrapbookes. Og nytt av året, spilles sjakk. Ungdommen er like forskjellige som folk flest og her er alle velkomne.

– Her får vi lov til å nerde, sier 15-årige Oliver Sandalen, til en samtykkende latter fra de to vennene Pola Krol og Odin Holtan.

– Og vi kan gå hit, uansett humør, legger de til. – Her trenger vi ikke late som om alt er fint, dersom vi har en dårlig dag.

Oliver er mest glad i bordtennis, gaming og biljard, mens de to vennene hans har en ekstra forkjærlighet for det meste som har med musikk å gjøre.

Odin spiller saxofon og klarinett, Pola håndterer gitar, piano og vokal. Eller som Odin hevder; – Pola spiller absolutt alt.

GATER I LARVIK

Kongegata



På dagtid går de på Thor Heyerdahl, men minst en kveld i uka «henger» de i Kongegata. Alle er samstemte på at det viktigste egentlig ikke er HVA de gjør mens de er der, men at de har et sted å møtes der de kan være seg selv, og treffe gamle og nye venner.

– Siste jeg var her så traff jeg igjen en jeg har gått i barnehagen med, forteller Oliver. – Det var gøy.

Også lederne trives tydeligvis blant de unge. Sara H. Gjeterud, som ser ut som om hun kunne vært en av ungdommene, har allerede vært her i 12 år. Først som frivillig, deretter som miljøarbeider med ansvar for mye av det tekniske. Siren Sylta har jobbet som leder i snart fem år, og Anita «mamma» Molteberg er en veteran, med hele 26 år bak seg.

Mange forbinder nok Konggata med musikk, og med både flere øvingslokaler, mange instrumenter og flere scener tilgjengelig, er det fremdeles mye av sjelen i bygget. Akkurat denne kvelden er et helt nytt band – en trio så ny at guttene fremdeles ikke har blitt enige om noe navn – i gang med sin aller første øvingskveld i annen etasje.

– Det er flott å få et eget rom, forteller de begeistret

– Og mamma er kjempeglad for at hun endelig slipper bråket mitt, ler gutten bak trommene, Laurits Løken.

Alle de femtenårige guttene håndterer flere instrumenter. I tillegg til trommer, mestrer Laurits både sang og rytmegitar, Justin Krunys spiller bl.a elgitar, fiolin og piano, og Jaran Røed synger, spiller bassgitar og tuba. Drømmen til de musikalske ungdomsskole-elevne er en dag å kunne leve av musikken. Kanskje møtte jeg akkurat denne kvelden noen av de nye store? Eller kanskje vil de etter hvert havne i helt vanlige jobber, men ha en kreativ og samlende ungdomstid å se tilbake på. Akkurat som alle de andre ungdommene som finner fellesskapet sitt her denne kvelden.

Når jeg forlater Fabrikken, kikker jeg opp på byens æresborger, Arne Nordheim, som er malt over hele veggen rett over meg. Han ser litt morsk ut, der han skuer rett ned på Kongegata 1, men jeg er sikker på at han liker det han ser.





VELKOMMEN
VISNING
ONSDAGER
KL. 15-16



SALGET AV BYGG C ER I GANG

NYE 3, OG 4-ROMS LEILIGHETER PÅ HOVLAND.
ALLE FÅR PRIVAT BALKONG ELLER HAGEFLEKK.

Det blir boliger med lyse og luftige rom og gode planløsninger, og alt er helt nytt og moderne. Prosjektet får tiltalende arkitektur, grønne fellesområder og god parkeringsdekning. Flytt inn og nyt, og glem å tenke på gressklipping, snømåking og vedlikehold.

Velkommen til visningscenteret i Yttersøveien 21, Hovland. Husk påmelding til tlf: 975 92 250.

www.denjahage.no

Innskudd: 1.680.000 - 2.920.000 | **Andel fellesgjeld:** 2.520.000 - 4.380.000 | **Totalpris:** 4.200.000 - 7.300.000
Felleskostnad pr. mnd: 7.909 - 11.113 | **BRA/P-rom:** 77,7/70,3 m² - 98,7/93,4 m²

GATER I LARVIK

Kongegata



KREATIVE

SKRAVLEKOPPER

På dagtid er Kongegata 1 fylt av yrende liv, når mange av Verkets medlemmer møtes for sosial hygge og felles aktiviteter. Her bedrives snekring, lesegrupper, dokkemakeri, brettspill, strikk, søm og hekling, tegning og maling, foto, dikt, grafisk design, dans, musikk og mye mer. Fellesnevneren er kreativitet, og kreativitet finnes det mye av på Verket.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli



– Medlemskapet er gratis, forteller avdelingsleder Cecilie Verde. – Vi har rundt 500 medlemmer som av forskjellige grunner er utenfor skole eller arbeidsliv. Mange av dem kommer flere dager i uken. Noen kommer for å lære noe nytt eller delta på noen av de mange gruppene, andre bare for å ta en matbit til kaffen og være sosiale.

Kafeen er åpen for alle, hver dag fra 09.00 – 14.00. Det sosiale aspektet er viktig. Siden ingen av medlemmene er i vanlig jobb, kan dagene fort føles lange og innholdsløse. Da er Verket en kjærkommen avveksling. Terskelen for å snakke med fremmede for første gang, kan likevel være høy. Derfor har de innført Skravlekoppen.

– Koppen blir mye brukt forteller Cecilie entusiastisk. – Ser vi noen som sitter med en skravlekopp, så vet vi at de ønsker selskap og da er det alltid noen som setter seg ned hos dem. Medlemmene her er heldigvis flinke til å inkludere andre.

Likevel, langt fra alle medlemmene er ensomme.

– For meg bidrar Verket til å bygge meg selv opp igjen, røper Svend Erik Løsnes mens han ser-

verer meg en vellaget cappuchino. Han er medlem, og bidrar som kafemedarbeider.

– Jeg har tatt noen dårlige valg tidligere, og da er det verdifullt å ha et fast holdepunkt, et sted der man kan gjøre noe fornuftig sammen med andre.

Noen synes også det er deilig med et pustehull fra en krevende hverdag. På syrommet treffer jeg Iren Brekke Haugen, som har en ufør og slagrammet mann hjemme. Når det har vært mulig har hun besøkt Verket to ganger i uken helt siden 2010.

– Her får jeg tid for meg selv og kan holde på med egne ting, sier hun og ser opp fra tøystykket hun jobber med. – Det er godt både for meg og mannen min.

Rundt det avlange bordet sitter det seks personer samlet. Noen syr eller broderer, en tegner, en annen perler. Gruppen blir ledet av en strålende blid Catrine Villmarksdottir.

– Jeg har jobbet her som miljøterapeut siden 2017, og leder flere av de kreative gruppene, forteller hun. – Det kommer alt fra en til ti på hver gruppe, men vi merker at det er noen som synes det er vanskeligere å komme seg ut igjen nå etter pandemien. Hun blir alvorlig. – Og det er alltid de som allerede

sliter, som sliter mest ...

Rundt bordet er det ingen som virker å slite, i hvert fall ikke akkurat nå. Praten og latteren glir lett, man skulle tro de alle har kjent hverandre i flere år. Det stemmer ikke. Her er både helt ferske medlemmer og veteraner. Linda og Kristine oppdaget Verket via en venninne for få måneder siden, mens Tatiana Bergaust og Odd Arne Thorstensen har henholdsvis fire og sju års fartstid. Alle er de her en til to ganger i uka, og de fleste deltar på flere av aktivitetene.

– Det er deilig å komme hit og kunne drive med noe kreativt, sier Tatjana, mens de andre nikker.

– Her er ingen forpliktelser, bare hygge.

– Det er fint at du skriver om Verket, sier Kristine Abrahamsen idet jeg er i ferd med å reise meg for å gå. – Det er altfor få som vet om det. Jeg kom flyttende til Larvik i januar, og det var svigerinnen min som tippet meg om stedet her. Nå går jeg hit to ganger i uka, og det å oppleve å bli sett og hørt, være en del av et fellesskap, slik som her ... Hun smiler. – Her føler jeg meg akseptert som den jeg er.

GATER I LARVIK

Kongegata



Karma



Bortskjemt



HS Odberg Glassmester

KONGEGATA

– ET ELDORADO AV NISJEBUTIKKER!

Det blir ofte klaget over at det er for mange kjedebutikker og at man finner samme type butikker overalt. Hvis du er en av dem som ønsker deg mer mangfold, bør du ta en tur til Larvik sentrum. Og aller helst: til Kongegata.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

I Kongegata finner du en rekke unike småbutikker, med spennende varer du vanligvis ikke finner i kjedebutikkene. At de er populære er tydelig, for flere av dem har eksistert i rundt hundre år! Baker Jensen og Slakter Abrahamson er nesten som institusjoner og regne, og H.S. Glassmester Odberg har holdt på siden 1904. Og selv om den blir ung i denne sammenhengen: vet du at Larvik har en spennende musikkforretning, SpeakON, som har holdt til i

Kongegata i over 12 år? Er du på jakt etter klær du ikke finner overalt ellers, er Karma, Adelen, Kiss, MiniKlær og Bortskjemt gode alternativer. Sistnevnte kan også tilby det du trenger av kosmetikk, sko, vesker, og annet tilbehør, samt fikse både negler, hud og hår.

Ønsker du derimot å få fikset de klærne du allerede har, eller å sy noe selv, hjelper damene det på Singer deg gjerne med det. Eller

kanskje du foretrekker å hekle, strikke eller brodere? Da er Garn og Broderihjørnet stedet!

HairLife hjelper deg også gjerne med en hårklipp, og ønsker du en ny frisyre, fikse på kropp eller ansikt, eller kanskje en helt ny stil, er «Stilmakeriet» plassen å gå. De aller fleste nisjebutikkene i Kongegata – hele 12 av 14 – er for øvrig eid og drevet av kvinner, så også Svean Design, der du finner det meste innen spennende interiør.

Utvalg av nisjebutikker fra Kongegata.



Baker Jensen



Garn og Broderihjørnet



speakON



Adelin



”

At de er populære er tydelig, for flere av dem har eksistert i rundt hundre år!



Singer



Slakter Abrahamsen



Miniklær



Hairlife



Svean Design



stilmakeriet

SMARTERE VALG FØR SALG

TEKST: MARTE ØSTMØE · FOTO: MARTE ØSTMØE OG LINE LOHOLT

DRA TE' HÆLJEROA

Til denne reportasjen er den utvalgte adressen Amundrødveien 31. Adressen tilhører Amundrød Borettslag i Helgeroa.

Rekkehusene her er satt opp i 1974/75 og består av 7 bygninger. To av bygningene med til sammen 8 boenheter på 43 m² eies av kommunen og leies ut. De øvrige 5 bygningene er delt inn i 4 leiligheter der hver leilighet har en boflate på 100 m², pluss kjeller og balkong. Brutto areal er 149 kvadratmeter fordelt over tre etasjer: kjeller, inngang og 1. etasje og 2. etasje. Som det står i borettslagsloven, er det eier selv som har ansvar for fornying og restaurering inne, mens borettslaget står for renovering ute.

Alle leilighetene er like store, men siden husrekken nå snart er 50 år gammel og hver enhet opp gjennom tidenes løp har hatt flere eiere, har de ulike leilighetene forskjellige løsninger og fasiliteter.

Hver boenhet har en hageflekk på cirka 100 m² mot vest og en veranda som måler cirka 12m². Mange av leilighetene har utsikt mot Helgeroa, noen kan se Breviksbrua og har også havgløtt. I juli går sola ikke ned før 23.00. Alle enhetene har et inngangsparti mot Brunlanesveien i øst og får dermed også morgensol.

Hvilke grep skal til for å heve standarden på leiligheten i borettslaget ditt?

Hva er lurt å gjøre før et salg?

Hva bør du la være og hva er egentlig lov?

Bli med på befaring!



AKTIV: Ruth Iren Jacobsen i Aktiv Eiendomsmegling anbefaler ryddige og rene rom. Hun minner om at førsteinntrykket er avgjørende og at det derfor kan være smart å legge litt arbeid ned i inngangspartiet, uteareal og hage. Foto: Line Loholt

for salg, anbefaler hun sterkt at man først kontakter nettopp en eiendomsmegler. Megleren kan gi nyttige råd om hva som bør og ikke bør gjøres, og hvilke tiltak som kan være med på å heve boligens verdi. Grepene trenger ikke være kostbare eller tidkrevende. Jacobsens kommentar er beroligende: – Det kan være mye å hente på å male litt og oppgradere av enkle overflater.

EKSPLOSJON MÅ BLI TON I TON
For at noen i det hele tatt skal fatte interesse for et prospekt, må i første rekke bildene være innbydende. Hva gjelder Amundrødveien 31, tror Jacobsen at disse vil bli mer delikate hvis rommene blir malt i samme farge eller i det minste i duse toner, ton – i ton. I dag er opplevelsen litt omvendt. Allerede i gangen blir du møtt med fargen signalgul, noe som frarådes sterkt. Gult er kult, men ikke alltid! Noen av de røde detaljene i oppgangen er fine, synes Jacobsen, men de må ikke bli for mye, og noe kan med fordel lukes bort. Verst mener hun likevel at kjøkkenet er. Potensielle kjøpere vet jo at de med to strøk kan male

– Her kan man med fordel dempe fargene slik at hvert rom kommuniserer med hverandre. Det gjør seg bedre på bildene i prospektet. Dette er Ruth Iren Jacobsens første kommentar i det hun entrer Amundrødveien 31 i Helgeroa. Jacobsen jobber selv i Aktiv Eiendomsmegling, og når en huseier tenker på å legge hjemmet sitt ut

over dagens farge, men Ruth Iren anbefaler ikke å vise fram et kjøkken som er oransje.

PUSS, PUSS SÅ FÅR DU ET PLUSS

Å bytte selve kjøkkeninnredningen, anbefaler hun derimot ikke:

– Det lønner seg heller sjeldent. Jacobsen antyder at nye eiere av denne adressen kan være kjøpere som evner å se bort fra at kjøkkene har noen bruksmerker og ikke er det nyeste på markedet. Jacobsen mener at en ny eier antagelig vil ha den samme holdningen når det kommer til badet.

– Heller ikke badet lønner det seg å gjøre noe med, mener hun. I enkelte av leilighetene tilhørende Amundrød borettslag er bad og toalett adskilt, men ikke i nummer 31. Her ble badet renoverert på begynnelsen av 2000-tallet. Det ble lagt varmekabler i gulv. Vegger og gulv ble flisebelagte. Interiør består av et dusjkabinett og en enkel vask med tilhørende over-

og underskap. Tak og karmen står ubehandlet og er trehvite.

– Det beste grepet man gjør her, er å male det ubehandlede treverket med grunning og deretter med en nøytral hvit, kanskje halvblank, oppfordrer Ruth Iren.

GÅ IKKE HELT I KJELLEREN

Ikke bare baderommene skiller seg fra hverandre i denne rekken av leiligheter. Også leilighetenes kjelleretasjer er svært ulike. Noen eiere har gjort kjellerrommene om til soverom. Andre har lagt inn et ekstra bad. I nummer 31 er kjelleren tilnærmet lik en råkjeller. Det er ikke panel på ytterveggene og ikke gulvbelegg, men rommene har et tørt klima og her er ingen kjellerlukt. Kjelleren består av fire rom: en gang der kjellertrappa kommer ned, et vaskerom, et spiskammer og et større udisponert rom på rundt 20 kvadratmeter. Det største rommet anbefales det spesielt å renovere. Dette kan gjøres om til et såkalt P-rom. Etter

at det er ryddet, er det ikke mye som skal til, mener Jacobsen. Hun foreslår å legge laminat eller teppe på gulvet og å kle veggene inn med panelplater. Viktigst er det likevel å sette inn et nytt og større kjellervindu, mener hun. – Dette må følge reglene for rømningsveier og ha en høyde på minst 0,6 meter og en bredde på 0,5. Det er krav til at summen av bredde og høyde skal være minst 1,5 meter.

GRØNN TRIVSEL

Når alt dette er gjort, og det i tillegg er ryddig og rent, mener Jacobsen at leiligheten er klar for en ny sjekk av megler og dernest profesjonell fotografering. Huseier kan så forberede seg på visning. Som et siste tips legger hun til at god orden inne med fordel kan ledsages av at det også er stelt på utsiden:

– En hyggelig inngang, en velstelt hage og en fin uteplass, det er viktig for trivselen.

GODT GJORT PÅ AMUNDRØDVEIEN 31

Å få eiendomsmegler på besøk til Amundrødveien 31, var stor stas. Noen råd var litt overraskende, men også inspirerende.



HALLO I LUKEN: Det var en stor dag da platen ble fjernet og vi kunne samtale mellom kjøkken og stue.



HULL I VEGGEN: Drømmen har alltid vært en åpen løsning, men skilleveggen mellom kjøkken og stue er en såkalt kassett der rød og ledninger ligger skjult. Løsningen ble å halvveis åpne vegg mellom kjøkken og stue og la kassetten stå.

Grunnet inngått samboerskap og «familieøkning» med dine og mine barn, prioriterte vi naturlig nok Jacobsens råd om bedre

utnytting av kjeller. Helt siden innflytning i 2014 var denne kun benyttet som lager. Nå ble avfall sortert, noe fraktet til Grinda an-

net levert på Tanum brukmarked. Fra utsiden gravde vi en lysbrønn før vi saget hull til brannforskriftsmessig vindu i betongveggen. Inne



ÅPEN LØSNING: I åpningen mellom kjøkken og stue ble det satt inn en bar, eller retttere sagt et kjøkkenbord med barkraker.



EKSTRA Plass: I kjelleren hadde vært et rote- og oppbevaringsrom i alle år. Det største rommet ble delt i to. Rom nummer en er nesten klart, men mangler lister. Rom nummer to står for tur.

ble det interiøret dekket til med presenning og laken for å beskytte det mot støv og slam fra saging og meisling. De nødvendige maskinene, en betongskjærer og en meisel, ble leid inn til en rimelig døgnpris fra Haakestad AS. Rommet ble rengjort, og det ble lektet langs betongveggene med 48x48-lekter. Det ble også satt opp skillevegg med stenderverk 48x73mm i midten av det rundt 20 kvadratmeter store kjellerrommet. Alle vegger ble isolert med glava og kledd med huntonittplater i fargen bomull. På gulvet ble det lagt laminat av merke Egger. Under ble det lagt Pergo underlay 3mm med fuktspærre. For å beholde takhøyden, valgte vi å kun male betongtaket. Planen var at rom nummer to senere skal renoveres på samme måte som rom nummer en.

TRIPP TRAPP I BLÅTT
Mens kjellerrom fikk nytt belegget på gulvet, ble gammelt belegget fjernet i trapp fra første til andre etasje. I 2011 ble det her lagt nytt belegget av kork oppå et eldre mørkebrunt gulvbelegget antagelig fra husets opprinnelse. Ønsket var

nå å pusse opp trapp mye pga. enklere renhold, men også med ønske om en mer innbydende opplevelse som ledet gjester fra gangen i første etasje og opp til kjøkken og stue i andre etasje. Å fjerne belegget var en tøff affære grunnet iherdig listing og raust bruk av lim. Det var nødvendig å



LES MER

REGLER FOR RØMNINGSVEI

[https://dibk.no/regelverk/
byggteknisk-forskrift-tek17/11/
iv/11-14/](https://dibk.no/regelverk/byggteknisk-forskrift-tek17/11/iv/11-14/)

LOV OM BORETTSLAG

[https://lovdata.no/dokument/
NLO/lov/1960-02-04-2](https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1960-02-04-2)

bruke brekkjern, deretter tappjern, og til sist både båndpussemaskin og deltapusser («mouse»). Da alle lag av belegget og lim var borte, stod det igjen ei trehvit trapp med trinn av gran. Trinnene ble nå malt med Tre stjernes gulvmaling brukket i fargen petrol (Beckers), rekkverk ble malt i hvitt.

HUSETS HJERTE ER EN APPELSIN

Kjøkkenet ønsket eiendomsmedler i en annen farge. I familien ble dette stemt ned. Oransje er en favoritt og går dessuten igjen i tekstiler i stue. For å berettiggefargevalget og også for å tilføre mer lys på kjøkkenet, ble skillevegg mellom kjøkken og stue delvis revet. Nå ble det utsyn fra kjøkkenet både til vest og sør. Et brukt kjøkken funnet på Finn.no av merket Kvik, var avgjørende for dette valget. Kjøkkenet var blant annet utstyrt med høyt kjøkkenbord og barkraker, og denne modulen ble montert som en halvøy mellom kjøkken og stue. I forbindelse med bytte av vask, ble LABOs egen medlemsfordel rørlegger Aqua VVS Senter AS benyttet. Hvite fliser tilhørende det gamle kjøkkenet ble revet og erstattet av en plate i galvanisert stål tilpasset av blikkenslager Herman Nilsen & sønner. Da det viste seg at dette materialet reagerte noe i kontakt med såpe og vann, valgte vi plater i aluminium rundt vask. Under åpningen mellom kjøkken og stue ble det, ved god hjelp fra snekkerverkstedet på Ivekst, laget en hylle



FIKS FERDIG: De samme fargekodene er benyttet på kjøkken og stue og gjør at rommene kommuniserer og gir et helhetlig uttrykk.

med plass til fem downlights. På kjøkkensiden ble hyllen et praktisk sted å plassere kokebøker og stod i stil med en ny lignende hylle-anretning helt opp under taket på stua. Hylla ble passert over gardinstangen og høyt opp under taket og strakk seg seks meter fra stuas nord- til sørside. Bøker lå fra nå ikke strødd rundt om i leiligheten. Sammen med gode tekstiler var og hylla med på å dempe et visst ekko i rommet og skape en lun, litterær stemning.

FREMTIDIGE GREP OG TILTAK

I skrivende stund er ikke alle tiltak ved Amundrødveien 31 ferdige. Heller ikke ble Jacobsens råd fulgt til punkt å prikke, men det ble tatt mye hensyn til tipsene om helhetsinntrykk og bedre utnyttelse av ledig romareal.

Med soverom i kjeller er det også ønskelig å sette inn toalett og eventuelt dusjkabinett på vaske-rom i samme etasje. Her er tenkt enkle tiltak som pussing og maling av gulv og vegger samt installasjon av avtrekksvifte i vegg. Den halvdelen av kjellerrommet som står igjen etter i første runde oppgradering, skal pusses opp og

få samme standard som soverom nummer en. Spiskammer i kjeller vil gjøres om til klesskap, og dør til «soverom 2» vil gå via dette rommet. Det vurderes om inngangsparti i første etasje skal få samme behandling som trapp slik at «nytt» korkbelegg samt gammelt brunt belegg under fjernes og tre-gulvet kommer fram. Dette vil gi en varm og hyggelig velkomst i det man kommer inn i boligen.

7 RETTE

Eiendomsmeglerens råd før visning og salg

- Se til at boligen er ren og ryddig. Tøm og fjern unødvendige ting slik at rommene fremstår luftige og får stor gulvplass. Rydd kjeller og loft for å vise hele boligen fra dens beste side.
- Et malingsstrøk gjøre underverker. Store påkostninger som oppussing av kjøkken og bad, lønner seg sjeldent.
- Tomme boliger kan i mange tilfeller tjene mye på å bli stylet før salg. Det kan være vanskelig å se for seg hva det er plass til i en tom bolig (spesielt ut fra bilder). Noe møblering og tekstiler kan gi mulige kjøpere nye ideer.
- Kundene ønsker seg ofte en bolig de kan flytte rett inn i, og det kan lønne seg å gjøre enkle oppgraderinger for å gjøre boligen beboelig fra første dag. Kjøper vil videre kunne se at det er grep som kan gjøres på sikt.
- Har man arealer i boligen som med enkle grep kan omgjøres fra sekundærrom til primærrom, kan dette gi økt salgspris. Husk da å søke om bruksendring til kommunen.
- Ikke glem uteområdene ved boligen. En velstelt hage og en hyggelig uteplass er viktig.

P FOR PRIMÆR

P-en i begrepet «p-rom» står for primær. Dette betyr et rom som kan benyttes til varig opphold. S-rom kan anses som det motsatte av P-rom. Det er rom der du ikke oppholder deg lenge om gangen, eksempelvis garasje, bod og terrasse. Et annet nyttig begrep er BTA. Dette er forkortelsen for bruttoareal. Det vil si det totale arealet av boligen. Planlegges det å gjøre et S-rom om til

et P-rom, skal det sendes søknad til kommunen om bruksendring. Her vil du finne en veiledning fra direktoratet for byggekvalitet. Følg introduksjonen, og du vil få vite om det er nødvendig sende byggesøknad eller ikke.

<https://dibk.no/verktøy-og-veivisere/bruksendring/>

KULTURELL KAPITAL ELLER PENGER I BANKEN?

TEKST: Myriam H. Bjerkli

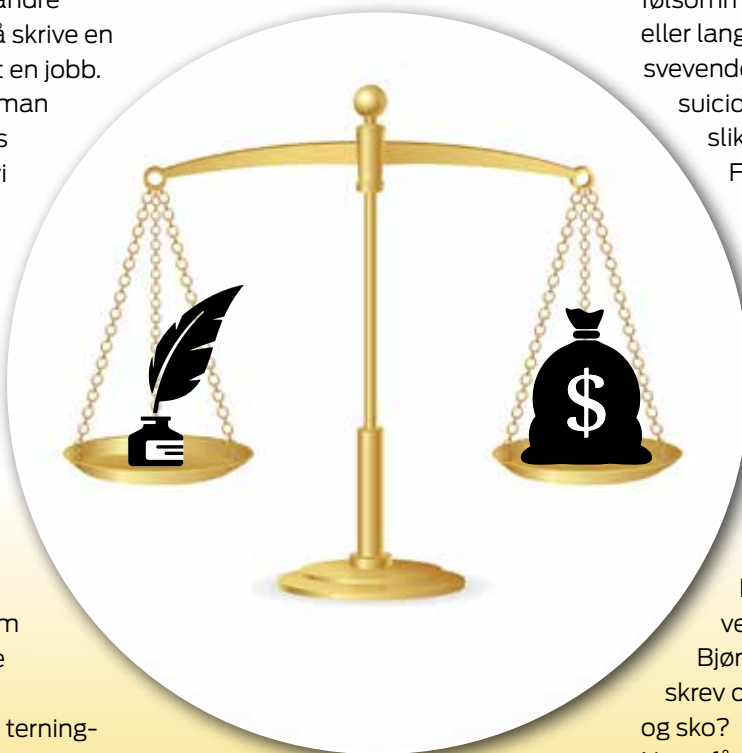
Når jeg sitter og skriver dette har vi akkurat feiret 1. mai. Arbeidernes fridag. Er det også min fridag? Som kulturarbeider, er jeg usikker...

Den gangen jeg begynte å skrive var det uventet, denne ulikheten mellom oss som bedriver kultur og andre arbeidere. For meg var det å skrive en hobby, en livsstil, etter hvert en jobb. Men i hvilke andre yrker får man resultatene vurdert i landets største aviser? Hva gjør at vi fortjener det? Det å skrive er ikke livsviktig for andre enn meg selv, likevel kan selv en elendig tekst risikere spalteplass ... Kirurgen på sykehuset, derimot, han redder liv. Når leste vi sist en omtale av jobben hans? «Det var en særdeles vellykket operasjon, spennende fra start til slutt, alle trådene ble samlet i noe som kommer til å bli et svært lite synlig arr. Terningkast seks.!

Eller dagen etter, dessverre, terningkast en. «Bruk aldri denne kirurgen igjen, resultatet var totalt mislykket, pasienten døde i siste akt.» Smurt utover to sider i VG

For all del, som forfatter ønsker jeg selvfølgelig å bli anmeldt, men den slags evalueringer er vanligvis forbeholdt oss som jobber innen kulturbransjen. Vi elsker det selvfølgelig når femmeren eller sekserne dukker opp. Like intenst misliker vi den andre siden av terningen. Her har vi jobbet et år eller mer for å skrive en roman, så skal en mer eller mindre kyndig anmelder lese og mene noe i løpet av få timer. Gjerne litt ekstra spisset, slik at avisen får noen ekstra klikk ... Når fikk buss-sjåføren tilbakemelding i avisen på hvor pent han kjørte?

På den forrige turen, hvor smidig han bremset, så tålmodig han var med den fulle mannen på første rad. Terningkast seks. Eller tvert om, alt for brå oppbremsinger, uhøflig mot både tante Magda og 15-årige Muhammed, terningkast to.



Like uforberedt var jeg på hvor interessant mange synes forfatteryrket er. Hvordan jobber du, hva gir deg inspirasjon? Hvor skriver du, kanskje på kafe?

Det er som om «vanlige folk» tror det henger en egen mystikk rundt kunstnere, en sky av inspirasjon som svever et sted der over oss. En myte som mange kunstnere selvfølgelig selv har vært med på å skape. Hemingway, Bjørneboe, Ari Behn, Karin Boye, Stig Sæterbakken, Tove Ditlevsen. Listen er lengre enn lang. ... Alle levde turbulente liv, alle fikk en brå slutt. Kanskje dette utdraget av et dikt av bjørn Bjørneboe forklarer noe av grunnen?

«Mitt hjerte er et foreldreløst barn, / det har hverken hjem eller sted å bo, / det har ikke klær, ikke mat og sko, / det har hverken seng eller barnetro. / Det har ingen ro.»

Jeg har ikke svaret, men vi kan være følsomme, arrogante, høyt oppe eller langt nede, overstadig beruset, svevende, høye på oss selv eller suicidale, - og det er på et vis bare slik det er. Jo galere, jo bedre. Fordi vi er kunstnere. (Selv om MeToo har kommet som en nyttig korreks til de mest klåfingrede, være seg middelaldrende poeter eller enda eldre engang-bestselgerforfattere som fremdeles tror de er Guds gave til syttenåringene ...)

Kanskje det ikke er følsomheten, men selve kunstnerlivet som knekker oss? Kanskje Bjørneboe var konkret, da han skrev om mangelen på klær, mat og sko?

Noen få forfattere lever selvfølgelig godt, like som Horst, Lindell, Nesbø og Anne Holt. Men de fleste kunstnere har langt mer kulturell kapital, enn penger i banken. En gjennomsnittlig norsk bok selger i rundt 300 eksemplarer, og en gjennomsnittlig forfatterlønn er på under 300 000 i året. De fleste må derfor enten ha en annen jobb i tillegg, en tålmodig ektefelle eller en trygd å støtte seg på. Bøkene selger knapt til pålegget på brød-skiva, før restopplaget blir makulert. Titusenvis av bøker brennes av norske forlag hvert eneste år. Uten den minste motdemonstrasjon. Kanskje det er det som gjør så mange desillusjonerte og triste? Tapte drømmer, dårlige anmeldelser, brente bøker og tomt kjøleskap? Kanskje ikke så rart at vi drikker oss fulle og går bort og henger oss?



ENDELIG PÅ TUR IGJEN

Den 1. september tilbyr miljøutvalget en hyggelig busstur til Kistefos Museet og Søsterkirkene

Avreise som vanlig fra Bøkesko-
gen til Kistefos Museet på Jevn-
aker.

Det gamle tresliperiet er i dag
industrimuseum, og det eneste
intakte i Skandinavia.

Tresliperiet ble etablert i 1889, og
produserte mekaniske tremasse
til papirfremstilling frem til 1955
da fabrikken ble nedlagt. Muse-
et har årlige kunstutstillinger, og
skulpturparken er en attraksjon i
seg selv. Museet omgis av et stort
parkområde.

Den populære og nyoppussede
kafeen i hjertet av Kistefos, er en
idyllisk oase på museumsområ-
det. Her starter vi besøket med
smørbrød og kaffe.

Etterpå får vi en guidet omvis-
ning i Industrimuseet/Tresliperiet.
Denne omvisningen tar ca. 45

minutter, og max 30 personer pr.
gruppe. Deretter tar vi på egen
hånd og besøker Kunsthallen
som har faste utstillinger og årlige
utstillinger. Vi besøker også Skulp-
turparken.

Etter besøket her fortsetter vi til
Oldemors Karjol på Jevnaker. Ka-
feen har fått masse omtale etter
Hellstrøms besøk. Her skal vi få
servert 2-retters middag og kaffe.

Turen fortsetter videre mot
Granavollen, hvor vi skal besøke
Søsterkirkene. To kirker bygd tett
ved siden av hverandre. I vår tid
virker dette spesielt, men tidligere
var ikke dette et helt uvanlig syn.
Begge kirkene ble bygd på 1100
tallet i romansk stil og senere
utvidet i gotisk stil.
Den eldste kirken, Mariakirken,

er vigd til jomfru Maria, Jesu mor.
Den har en enkel arkitektur i
grovhogget stein. Ved restaurering
i 1990 ble det satt inn et glass-
maleri i østvinduet. Vinduet er
tredelt og har Mariamotiv i blått.
Med sitt barokkorgel, blir kirken
i dag mest brukt til konserter og
andre kulturelle arrangementer.
Nordre kirke, Nikolaikirken, er viet
til St. Nicolaus, skytshelgen for de
veifarende.

Etter omvisningen går turen tilba-
ke til Larvik.

Påmelding innen 8. august.

Pris per person: 700,- Vi reiser
kl 09.00. Eksakte tider vil du få
oppgitt i din bekreftelse for turen.
Begrenset antall. Første mann til
mølla. Medlemmer vil bli prioritert.

PÅMELDINGSSLIPP: Alternativ på e-post til alise@labo.no. Husk alle opplysningene.

Navn:

Adresse:

Postnr.: **Sted:**

Telefon: **E-post:**




ESPENS GRØNNE HJØRNE

I hvert nummer vil hageentusiast, blogger og influencer Espen Skarphagen servere nyttige hage- og blomstertips til dere lesere. Espen Skarphagen, eller SkarpiHagen som mange kjenner ham som, har stor lidenskap for alt som spirer og gror. Han er en av Norges største influensere på hage og uterom med over 15 000 følgere på Instagram og over 10 000 følgere på Facebook. Han gir også ut podcasten «grontpodden».

SKAP EN INNSEKTSVENNLIG KRUKKEHAGE

TEKST: ESPEN SKARPHAGEN/ SKARPIHAGEN.NO
FOTO: ESPEN SKARPHAGEN



Drømmen om bugnende blomstring til pollinatørene er ikke forbeholdt dem med hus og en stor hage. Selv på en balkong eller terrasse kan vi lage en sommerlig buffet til insektene som får et sted å hvile, og kan hente krefter midt i byen.



Skal vi etablere et uterom til hjelp for ulike insekter ligger nøkkelen i en lang og stabil blomstring som gir jevn næringstilgang. I tillegg bør det vektlegges en god miks av stauder, busker og sommerblomster. Disse gir ly til hvile og mat, og

påfyll av energi for veien videre mellom bygninger i villaområder eller mer urbane strøk.

Med noen ganske alminnelige blomstrende planter vil vi kunne forvandle terrassen eller balkon-

gen til en oase for store og små. Kombinerer vi riktig vil sesongen vare fra tidlig vår og helt frem til frosten kommer. Det er viktig å holde blomstringen i gang slik at insektene finner mat helt til siste innspurt før vinterdvalen. De senblomstrende staudene og sommerblomstene er derfor uvurderlige næringskilder.

VALG AV TYPE BLOMSTER

Når vi skal gjøre uterommet innbydende for insektene er det noen enkle, men viktige retningslinjer som bør følges. På toppen av listen er det å velge blomster som er åpne hvor pollenet ligger lett tilgjengelig som et deilig matfat for insektene. Eksempler på åpne blomster kan være prestekrage, pyntekorg, solhatt og solsikker.

I andre enden av skalaene finner vi mange peoner og tettfylte roser eller georginer. Mange elsker nettopp de fylte blomstene, men da er det viktig å hele tiden ha noen enkle åpne blomster i tillegg som



gir godt med mat til pollinatørene.

Når du skal fylle opp med blomstrende vekster så kombiner gjerne pryde og nytteverdi. Det er en hel del blomster som kan spises og vil være lekkert i sommersalaten.

KRUKKER OG KAR MED JORD

Når vi skal etablere en krukkehage vil det være nødvendig med krukker og plantekar med god jord. Husk at et stort jordvolum gir mer stabilt miljø for røttene, og bonusen med større pottes er at det ikke kreves like mye tilsyn eller vanning.

Mange av blomstene vi kjøper ferdig i blomst står i små pottes fra produsentene. Hos produsentene har plantene levd under optimale forhold med vann og gjødsel. Når vi får dem hjem bør de pottes om for å kunne utvikle seg godt videre under mer naturlige forhold. Ekstra kvalitetsjord og en større krukke vil gi god vekst gjennom hele sesongen.

DRENERING

I et plantekar bør det alltid være hull i bunnen og god drenering. Dette er spesielt viktig når plantekaret står under åpen himmel og får regn som tilleggsvanning. Når vi har begrenset plass til røttene vil også jordkvaliteten være ekstra viktig. Velg derfor en kvalitetsjord som plantene kan trives i hele sesongen. Velg gjerne krukkejord med mindre andel torv og større andel kompostmateriale. I tillegg kan det være lurt å blande inn litt knust leca og halvveis nedbrutt plantemateriale fra kompostkvern hvis du har tilgang på dette.

Har vi god kvalitet på jorden vil den kunne benyttes i flere år ved å etterfylle med litt ny kompost og ekstra næringsstoffer som gir gode betingelser for mikrolivet i jorden. Lang levetid er bra for miljøet, og har vi plantet stauder eller busker skal de gjerne vokse seg store gjennom flere år.

GJØDSLING

Alle planter trenger næringsstoffer



Forslag til 22 blomstrende favoritter

- Agurkurt
- Bacopa
- Blodbeger
- Blomkarse
- Buskmure
- Duehode
- Dvergsyrin
- Kattehale
- Kjempeverbena
- Klatrehortensia
- Kornblomst
- Krokus
- Kuletistel
- Lobelia
- Margeritter
- Pyntekorg
- Ringblomst
- Sjokoladecosmos
- Solhatt
- Solsikke
- Stjerneskjerm
- Storknebb

for å levere god blomstring eller avling. Med et begrenset jordvolum i en krukkehage må det fylles på nytt underveis. En god gjødsel vil derfor være nødvendig. I dag finnes det en mengde ulike varianter på markedet, men velger du en naturlig organisk gjødsel vil den virke over lengre tid og være bra for insektene.

Ofte er denne type gjødsel basert på hønsemøkk som er tilsatt litt ekstra næringsstoffer og som - i motsetning til kunstgjødsel - vil gi naturlig og solid vekst. Dyrker vi urter og spiselige blomster og vekster, er det ekstra viktig at vi gir plantene våre naturlig og god næring.

OVERLAPPENDE BLOMSTRING

Det er en del blomstrende vekster som har lang blomstringstid, mens andre vil overlapse hverandre. Tidspunkt på blomstringen kan variere litt avhengig av hvor du bor i landet. Derfor er det lurt å notere seg erfaring fra tidligere år slik at planleggingen for et kontinuerlig blomstrende uterom blir enklere.

Skulle det dukke opp tider gjennom sesongen hvor det ikke er så mye som blomstrer, så bruk det som en unnskyldning for å dra på hagesenteret eller i blomsterbutikken og unn deg noen nye planter som både pynter opp og gir mat til insektene.



Vi utfører alt innen :

- **Vann og avløpsanlegg**
- **Planering og masseflytting**
- **Grunn- og fundamenteringsarbeider**
- **Graving og sprengning**



ISO 9001
ISO 14001



Maskin-entreprenørens Forbund



INGENIØR OG ENTREPRENØRFORR.
H.&K. SANDNES AS
TLF. 33 12 52 77 - LARVIK



NORGESFERIE 2022

- 7 nydelige perler verdt å besøke



Fortvil ikke, det er fortsatt ikke for sent om du ikke har landet sommerferien helt ennå. Her er syv spennende steder du ikke må gå glipp av!

TEKST: ABC BRAND STUDIO

Selv om mange lengter til Syden og varmere strøk nå som grensene er åpnet igjen, er Norgesferie like høyaktuelt som før. Hva med glamping i Rondane? Eller kanskje du drømmer om å sove i herskapelige omgivelser? Eller hva med å overnatte i et fyrtårn?

FOR DEN FJELLGLADE:

Eco Camp i Rondane

Glamping kombinerer camping og glamour og gir deg unike naturopplevelser i kombinasjon med luksuriøs komfort, slik at

selv kresne luksusdyr kan nyte å overnatte midt i naturen. Glamping passer perfekt for par som er på romantisk helgetur, men er også et fint alternativ når du er på campingferie med familien. Du kan booke deg inn på glamping flere steder i Norge.

Høvringen i nasjonalparkriket Rondane er et av stedene du kan sove komfortabelt på Norges tak. Eco Camp Rondane drives av familieeide Smuksjøseter Fjellstue, som er et yndet feriemål for alle som vil oppleve fjellet på sitt aller beste. Til "domen" kan du få

tilkjørt både frokost og middag laget av lokale matvarer, det er vaskemuligheter og ovn, og det er fin utedo rett i nærheten. Men best av alt: Du får sove under stjernehimmelen og kanskje får du også se Nordlyset?

For booking og mer informasjon se: www.smuksjoseter.no

FOR CAMPING-ENTUSIASTEN: Reiser du til Lofoten er det camping med havutsikt som gjelder. På **Lofoten Beach Camp** bor du med havet som nærmeste nabo.



Foto: @maria.hopen

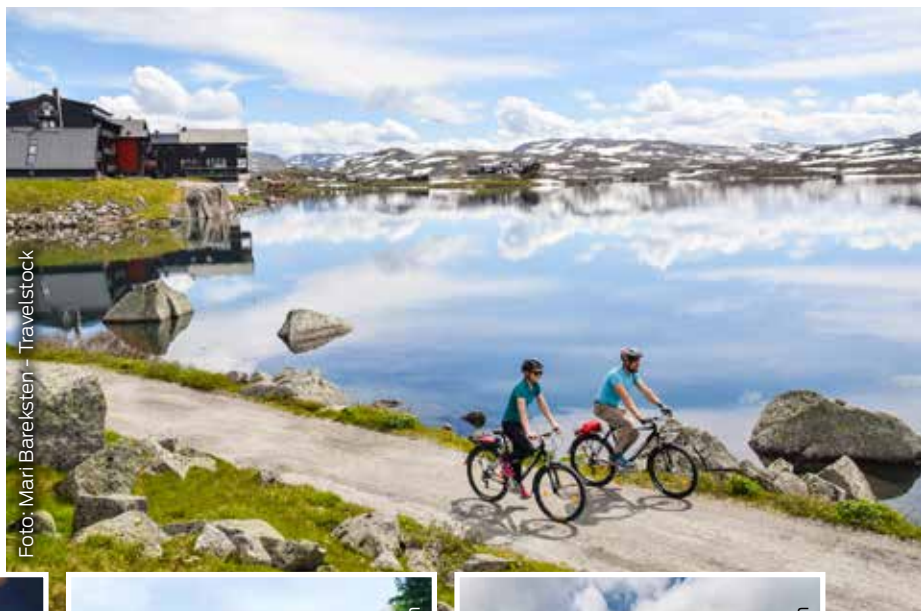


Foto: Mari Bæksten - Travelstock



Foto: @marit_sveen



Foto: Emelie T. Magnusson



Foto: Emelie T. Magnusson

Her kan du surfe til midnattsolen og sovne til lyden av bølger som skyller innover den deilige sandstranden. Campingplassen ligger inntil en kilometer lang sandstrand som er perfekt for både surfing og kajakkpadling. Er det Lofoten i seg selv og attraksjonene rundt som tiltrekker deg mest, er stedet også et fint utgangspunkt for å oppleve Lofoten og alt det området har å tilby. Lofoten Beach Camp har også sin egen strandbar, der du kan nyte kalde orfriskninger og en vakker utsikt over havet.

Les mer på www.lofotenbeachcamp.no.

Og er du først i Lofoten bør du legge turen innom Lofotens eldste og best bevarte fiskevær. På Nusfjord Arctic Resort bor du i tradisjonelle rorbuer som alle er innredet for maksimal komfort. Som gjest her

kan du koble av i den vedfyrte badestampen, fiske, padle og gå turer.

FOR FAMILIEN:

Telemarkskanalen er navnet på vannveien som går fra Skien til Dalen i Telemark i Vestfold og Telemark fylke. Den er 105 kilometer lang, med 8 sluseanlegg og flere brygger med historiske severdigheter langs hele kanalen. For deg som velger sykkelsetet fremfor å gå om bord på et av de tre kanalskipene, er det et mangfold av sykkelruter, stier og veier å velge mellom underveis.

Du kan også leie kano og padle på Telemarkskanalen. Det er en opplevelse for store og små, og underveis på turen kan du stoppe og kose deg med medbrakte forfriskninger mens du nyter synet av M/S Henrik Ibsen eller M/S Victoria som kjører opp kanalen i

kanalsesongen mai-september. Om du vil kombinere turen med overnatting, kan du sove på campingplass i nærheten, i telt eller på det ærverdige eventyrhotellet Dalen Hotel fra 1894.

For mer informasjon om Telemarkskanalen: www.telemarkskanalen.no og www.dalenshotel.no.

FOR DEN AKTIVE:

Opplev Norge fra sykkelsetet

Skal du kun på én sykkel tur i år, bør Rallarvegen stå øverst på ønskelisten din. Turveien regnes som Norges vakreste sykkel tur der den bukter seg gjennom vakker natur og nydelig utsikt. Strekningsen starter på Haugastøl i Viken og følger Bergensbanen til Finse, Hallingskeid og Myrdal i Vestland fylke.

Navnet har den fått etter rallarene som jobbet med å anlegge Ber-

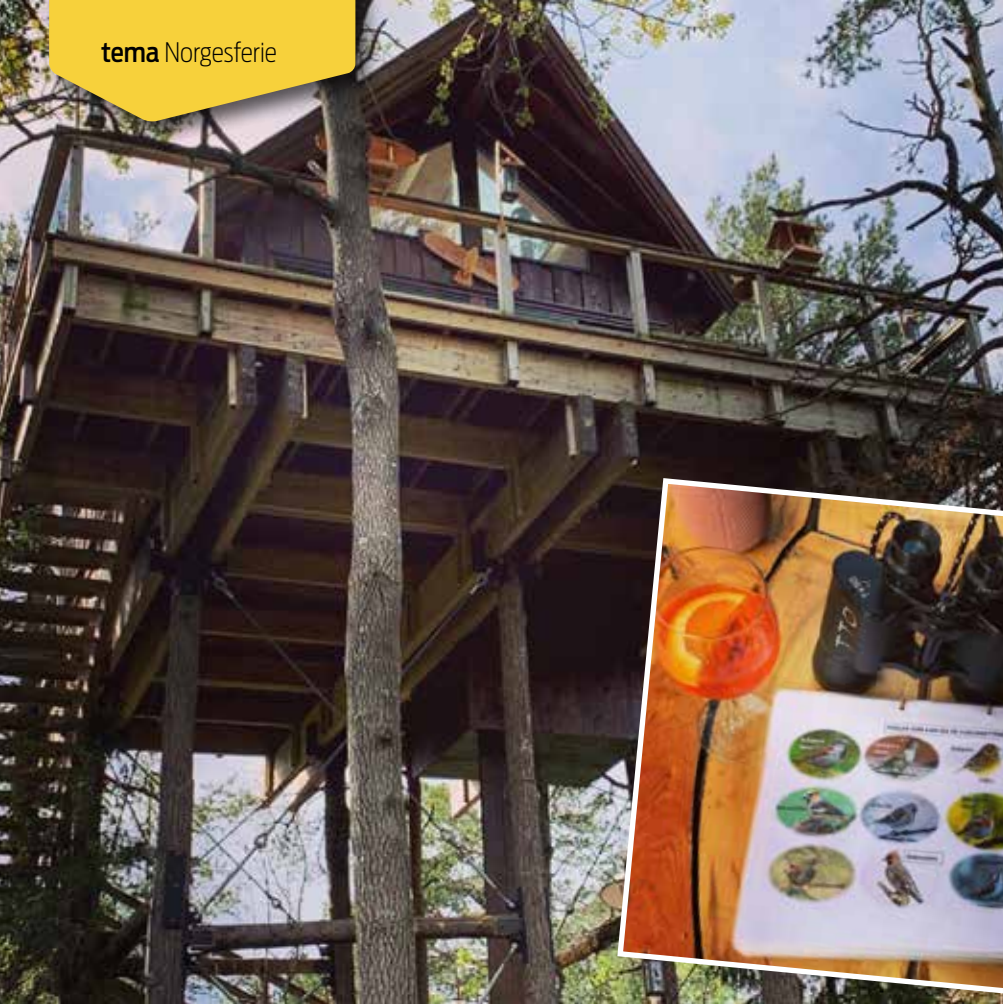


Foto: Susanne Delbæk



ferske reker på båthavna eller avlegg et besøk til den flotte golfbanen om du er glad i å spille golf. Har du med barna anbefales det å ta turen innom Drøbak Akvarium, Oslofjordens eneste saltvannsakvarium. I Gamle Drøbak kan du også beskue eldre og godt bevart verneverdig bebyggelse.

gensbanen fra 1894 til 1909. De brukte Rallarvegen som anleggsvei for å frakte materialer til byggingen av jernbanen. Underveis på turen kan du legge inn stopp ved Finse, Fagernut og Grøndalsvatn. Du kan velge om du vil avslutte sykkelturen i Myrdal, men mange fortsetter også turen videre til Flåm.

FOR DEN NATURGLADE:

Overnatting i tretopphytte

Hva med å tilbringe natten i en tretopphytte flere meter over bakken? I en tretopphytte kommer du tett på naturen og dyrelivet. Det finnes mange aktører som tilbyr overnatting i tretopphytter. Tretopphyttene i Horten ved Oslofjorden er en av dem. Her kan du velge mellom flere hytter beliggende 8-10 meter over bakken, og alle hyttene er velutstyrt med kjøkken og kjøkkenutstyr, en liten stue, soverom og hems med sengeplasser, samt toalett. Uteplassen er romslig og utstyrt med bålpanne. På lyse sommerkvelder kan du nyte utsikten fra terrassen og våkne til fuglekvisper og ekorn

på fuglebrettet. Nyt opplevelsen en hel helg med familien, med kjæresten eller med vennegjengen, eller alene om du trenger å kjenne på skogens ro.

Få mer info her: www.tretopphytter-oslofjord.no

FOR DEN HISTORIEGLADE:

Oscarsborg er mest kjent for senkingen av den tyske krysseren Blücher i Drøbaksundet 9. april 1940. Denne hendelsen gjorde at Kongen og regjeringen fikk tid til å komme seg i sikkerhet sammen med landets gullbeholdning. I dag er den militære virksomheten lagt ned, og festningen er åpen for alle. Så skal du til Oslo, eller bor i området, kan du besøke øya hvor det er både museum, utendørsscene og hotell samt flere restauranter og gallerier.

Festningen ligger bare 10 minutter med ferge fra Drøbak, så hva med å kombinere turen med et besøk i idylliske Drøbak? Sett av en dag eller to til å besøke gallerier, koselige restauranter og butikker, nyt

FOR DEN SOM SØKER NOE ANNERLEDES:

Overnatting i fyrvokterbolig

Du kan overnatte i flere fyr rundt omkring langs Norges kyst. Faktisk finnes det nå rundt 60 norske fyr tilgjengelig for overnatting. Ny teknologi har gjort at alle fyr nå har blitt lagt ned eller automatisert, og på grunn av det har det åpnet seg flere spektakulære overnattingsmuligheter i fyrvokterboliger langs kysten. Fyrferie er blitt stadig mer populært, så her kan det lønne seg å være tidlig ute om du vil sikre deg plass på favorittfyret. Har du tenkt til å feriere i Nord, kan en overnatting i Litløy fyr i Vesterålen i Nordland være et flott alternativ. Den lille fyrvokterboligen er over hundre år gammel og fungerer i dag som hotell. Foruten det fantastiske i seg selv å overnatte i et fyr med utsikt over havet og Lofotfjellene, kan du prøve det på aktiviteter som hvalsafari, kajakkpadling og fotturer i området.

Har du planer om å reise til Vestlandet, er fyrvokterboligen på Utsira et alternativ. Øya Utsira ligger 18 kilometer vest for Haugesund.

Her kan du kjenne på naturkref-
tene, gå fotturer, kanskje nyte en
flott solnedgang eller fiske. Er du
interessert i fuglekikking? På Ut-
sira er det observert mer enn 300
fuglearter. Utsira har ellers et ak-
tivt dykkermiljø med gode dykke-
muligheter, mens Sandstranden i
Sørevågen er ideell for badelystne
friskuser.



Foto: Runar Larsen - Travelstock

24-timers vakt

Vi er tilgjengelig på telefon hele døgnet.
Ring oss gjerne om det er
noe du trenger hjelp til.



MEDLEMSFORDEL
25 % rabatt på
forbruksmateriell,
rabatterte timepris og
alltid 5 % bonus på
toppen.



Rørlegger **AQUA VVS SENTERET AS** ble stiftet i 2001 og er en del av Rørkjøp-kjeden.

Alle ansatte hos AQUA VVS SENTERET AS har svennebrev. Vi har også alle lovpålagte sertifikater/kurser som kreves eks. varmearbeidersertifikat fra Norsk Brannvernforening. Firmaet er godkjent for ansvarsrett i tiltaksklasse 1 og 2.

AQUA VVS SENTERET AS er en mesterbedrift som også har sertifikat for FFV (Fagråd for våtrom) som faglig leder samt alle ansatte har godkjenningsbevis for rørlegger fra FFV. Vi er også sertifisert for bygging/installasjon av mindre avløpsanlegg og infiltrasjonsanlegg.

Firmaet har også ADK-S 1 som er relatert til grøfter og innlegg. Vi har vårt arbeidsområde innen sanitær og vannbåren varme/varmepumper. Vi driver også med rørleggerarbeider på nybygg, rehabilitering, vannbåren gulvvarme samt varmepumper luft til vann, og tradisjonelle borrhullspumper.

AQUA VVS SENTERET AS
Torsvang 4, 3271 Larvik
Tlf. 930 64 850 / Mob. 980 29 999
E-post: aquavvs@online.no
www.aquavvs-senteret.no

NY REGLER VED KJØP OG SALG AV BOLIG



1. januar kom det nye regler som omhandler kjøp og salg av bolig. Loven var tenkt til å gjøre kjøpet tryggere for både kjøpere og selger. Men fungerer det slik i praksis?

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Jeg spurte takstmann Petter Christiansen i konsulent og takseringstjenesten Contax. Christiansen har vært takstmann på all slags type eiendom i snart i ni år, og har nå fått noen måneders praksis med de nye reglene.

- Helt til å begynne fikk vi endel spørsmål, innrømmer han. – De nye reglene gir selgerne mer ansvar, så spesielt de som skulle

selge syntes det var mange detaljer og småfeil som ble trukket fram. Men etter at vi ble dyktigere på å kommunisere hensikten med de nye reglene til både selger og kjøper på forhånd, synes jeg det har gått veldig bra. Vi er nok blitt en bedre rådgivende instans enn før, og ser at dialog er viktig. Alle vil jo helst slippe ekstra arbeid og problemer i ettertid.

Hensikten med de nye reglene er nettopp å hindre konflikter. Selv mindre feil ved boligen skal påføres takstskjemaet, slik at selgeren vet hva han evt. har å utbedre før salget, og kjøperen vet om alle kjente feil og mangler når bud skal gis. Grensen er lav. Uansett kjøpesummen på eiendommen, så er reklamasjonsgrunnlaget satt til kr. 10 000 Derfor er det viktig at selger opplyser om alt de vet og

at takstmann beskriver korrekt det han ser på befaringen. Hvis ikke kan både takstmann og selger risikere søksmål i ettertid.

- Det krever selvfølgelig mer av oss når vi går igjennom boligen., 10 000 kroner kan i noen tilfeller tilsi et hakk i parketten, sier takstmannen og ler. – Men jeg synes det er positivt at kjøperen

nå vet eksakt hva han får, og i mange tilfeller er slike småfeil ting selgeren kan fikse på forhånd, slik at helheten i rapporten blir bedre. De nye reglene skaper trygghet for alle.

Konsekvensen av de ganske strenge kravene er at tilstandsrapportene ofte konkluderer dårligere enn de gjorde før, men er mer kor-

rekte enn tidligere. Likevel ser ikke Christiansen noe tegn på at de nye reglene fører til lavere priser.

- Det er litt tidlig å konkludere, sier han, - men det virker ikke som om kjøperne lar seg skremme. Han smiler. – Det er fremdeles beliggenheten som teller mest for de aller fleste. Det meste annet kan jo fikses.

TILSTANDSRAPPORT

En tilstandsrapport brukes ved salg av bolig eller eiendom. Rapporten beskriver boligens status på en grundig og detaljert måte, med hensyn til teknisk tilstand og vedlikehold. Takstmannen følger en detaljert sjekklister, og vurderer behovet for reparasjoner, fornyelse og vedlikehold når boligens tilstand og verdigrunnlag beregnes. Rapporten beskriver synlige skader / avvik eller tegn på skader / avvik på boligen. Den skal også fremheve de positive egenskaper ved boligen, som f.eks ting som er utført på eiendommer/bygninger osv.

Boligen blir vurdert utfra hva man kan forvente av en bygning av samme alder og type. Forhold

som er vanlige i forhold til boligens alder, slik som slitasje etter normal bruk, regnes ikke som avvik. Rapporten inneholder bare avvik som kan oppdages eller kontrolleres med enkle hjelpemidler. Den inneholder ikke undersøkelser som krever åpning av vegger eller andre bygningsdeler, med unntak av fuktsøk og hulltaking i bakenforliggende konstruksjoner for våtrom og i rom under terreng.

Tilstandsrapporten vurderes med ulike tilstandsgrader, der tilstandsgrad TG0 er den beste, (ingen avvik) og tilstandsgrad TG3 den dårligste. (Store eller alvorlige avvik.)

Balkonger fra Balco – Et klimasmart valg for fremtiden!

Balco har all kompetanse i eget hus når det gjelder balkongprosjekter. Egen produksjon og produktutvikling av alle typer bærekraftige balkongsystemer i moderne og effektive lokaler i Sverige. Ta kontakt med oss for å komme riktig i gang!

www.balco.no

Bergen
Balco AS
Lars Hilles gate 18
5008 BERGEN
Telefon 459 76 830

Oslo
Balco AS
Sandstuveien 60 A
1184 OSLO
Telefon 23 38 12 00

Trondheim
Balco AS
Pirsenteret
7010 TRONDHEIM
Telefon 902 36 179



BALCONIES
FOR
GREATER
LIVING



Ting skjer i høyt tempo på Denja Hage. Det er sjelden at man kan starte med neste salgstrinn bare måneder etter at første salgstrinn er lagt ut for salg. Det skjedde på Denja Hage, og det er ikke tvil om at dette er attraktive leiligheter.

Hva er det som gjør at dette prosjektet er så populært? Det er selvfølgelig de vanlige tingene som folk liker ved prosjektene våre, fine leiligheter, parkeringskjeller og lettvinnt utearealene blir tatt hånd om av profesjonelle, sier Aleksander i Aktiv. I dette prosjektet er leilighetene i 1. etasje

tillagt en ekstra kvalitet med en egen disponibel hage utenfor leilighetene. Dette har tiltrukket seg hageglade kjøpere som får muligheten til det lettvinnt med å bo i leilighet samtidig som at man har egen hage.

FLOTTE FELLESAREALER MED LEKEPLASS FOR VOKSNE OG ORANGERI

Arealet bak blokkene er stort og det skal bli en grønn oase, men det er også satt av plass til at folk kan leke litt. Det er planer for en bocciabane, og flere hyggelige møteplasser. Beboerne kan kose seg i det kombinerte lysthus og drivhus som på fagspråket heter orangeri.

For de som vil være i aktivitet og kommer til å farte til Vestmarka og til Nordbyen,

GLAD I OMRÅDET

Interessentene og kjøperne i prosjektet er voksne par og enslige i alder fra 50 år og oppover. Mange av kjøperne kommer fra nærom-

rådet. Hovland er et fint sted å bo med kort vei til Vestmarka og til Nordbyen og matbutikker. Det er tydelig at beboerne i området trives med beliggenheten, og da er det jo bra at det finnes muligheter for en flunkende ny leilighet i eget nærområde. Nærhet Barnefamilie står klare for å overta deres eneboliger når kjøperne flytter inn i ny leilighet.

EGET VISNINGSLOKALE

Kjører du forbi nå, er det full aktivitet på byggeplassen med alle farer det innebærer. Det er best å holde avstand til kraner og maskiner. Visningene blir holdt i et eget lokale som er satt opp på byggeplassen, på den måten kan meglerne Ruth Iren Jacobsen og Aleksander Berg ta imot interesserte i rene, trygge omgivelser, men likevel ha god oversikt over byggeplassen. Det er lettere å forstå tegninger når du ser plasseringen av byggene på tomten, og har meglere å spørre.

Hvert år deles bomiljøprisen ut til et boligselskap. Syns du ditt lag fortjener prisen? Send søknad innen 15. august!



Her er det ingen vits i å være beskjeden! Send oss en søknad og skryt av eget boligselskap - eller naboens - slik at de som har

gjort noe ekstra for beboerne, får belønning som fortjent! Har dere gode planer, men mangler penger? Da kan dere også søke!

Søknad kan sendes til alise@labo.no eller leveres til LABO i Prinsegata 4.

LABO
magasinet



Ta kontakt!

Neste utgivelse kommer i september 2022!

Ta kontakt for bestilling av annonseplass eller for å få tilsendt annonseinformasjon for 2022.

Utgivelse: uke 39 • Annonsefrist: 12.09

ANNONSEANSVARLIG: ARNT ERIK ISAKSEN - TLF. 411 61 619
arnt.erik.isaksen@flexkommunikasjon.no



BERGOPLATTAN
15%



TERRASSEGRESS
129,- pr kvm
Vi har ruller på 2m og 4m bredde.

 **Øya**
Interiør Håndverk

DEPOSITUM I LEIEFORHOLD



TEKST: ADVOKAT MALENE NYLANDER, LEGALIS.

FOTO: LEGALIS

Spørsmål om husleie er på fjerdeplass over spørsmål til Forbrukerrådets forbrukertelefon. Her er tips til å unngå depositumsfella, både for utleiere og leietagere.

HUSLEIELOVENS UFRAVIKELIGHET

Leietakere har et sterkt vern i husleieloven. Selv om det er avtalefrihet mellom partene i et leieforhold, kan det ikke avtales vilkår som er dårligere for leietaker enn det som følger av loven. For eksempel kan det ikke avtales at leietakers depositum skal settes inn på utleiers private bankkonto. Loven krever nemlig at utleier oppretter egen depositumskonto i leietakers navn. Det er mange som ikke er klar over viktigheten av dette og hva det kan bety dersom depositumskonto ikke er opprettet.

DEPOSITUM SKAL SKAPE SIKKERHET

Leietakers depositum er en sikkerhet for fremtidig husleiebetaling og for eventuelle mislighold av leieavtalen. Utleier kan derimot ikke fritt frem råde over diss midlene. Det er derfor et krav at pengene skal stå på en sperret depositumskonto i leietakers navn. Siden pengene tilhører leietaker, er det også leietaker som

skal få eventuelle renter. Utgiftene med depositumskontoen er det derimot utleier som har.

HVA SKJER MED DEPOSITUMET VED LEIEFORHOLDETS OPPHØR?

Ved leieforholdets opphør skal boligen tilbakeleveres til utleier etter kravene i husleieloven. Dersom overleveringen er vellykket og utleier ikke har fremsatt krav som følge av leieforholdet, vil banken tilbakebetale depositumet til leietaker ved samtykke fra begge parter. Partene kan også samtykke til en annen fordeling, for eksempel dersom partene er enige om at leietaker ikke har gjort tilstrekkelig utvask.

Det skjer likevel ganske ofte at utleiers krav fører til uenigheter. Det er her ordningen med depositumskonto blir særlig viktig. Husleieloven § 3-5 åpner nemlig for at leietaker kan fremsette et utbetalingskrav direkte til banken. Utleier vil da motta varsel fra banken om at beløpet vil utbetales med mindre utleier dokumenterer

å ha reist søksmål innen fem uker. Dette er dermed et kraftig insentiv for utleier til å gjøre en nøye vurdering av kravet, samtidig som det sikrer en viss fortløpende prosess. Dersom utleier ikke har tatt rettslige skritt innen fristen, skal banken utbetale beløpet til leietaker.

Vær også oppmerksom på at husleieloven § 3-5 inneholder en særregel som kan gjøre at prosessen blir motsatt. Dersom kravet gjelder utestående husleie og noen øvrige vilkår er oppfylt, vil banken varsle leietaker om at beløpet vil utbetales til utleier med mindre leietakeren dokumenterer å ha reist søksmål innen fem uker.

MEN HVA HVIS DEPOSITUMET STÅR PÅ UMLEIERS PRIVATE KONTO?

Som advokater innenfor husleierett ser vi ofte at depositumet har blitt betalt til utleiers private konto. Leietaker kan da ikke å kreve utbetaling direkte fra banken, og det finnes ingen sikkerhet for at summen fremdeles er i behold. Om utleier nekter å utbetale

depositumet ved leieforholdets opphør, er det plutselig leietaker som må ta ut søksmål. Dette er ikke risikofritt, og kan i verste fall bety rettslige skritt og innkreving gjennom namsmyndighetene uten noen garanti for at det er penger å hente hos utleier. Det er altså en situasjon alle leietakere bør unngå.

Selv om depositum på privat konto kan være uheldig for leietaker, løper også utleier en risiko med å oppbevare depositum på egen konto. Siden det er forbudt med depositum på utleiers private konto, vil leietakeren ha et umiddelbart tilbakebetalingskrav i hus-

leieloven § 3-7 (2). Selv om utleier da mener å ha et krav mot leietaker, har ikke utleier noen rett til å tilbakeholde depositumet. Det følger også av samme regel at det løper forsinkelsesrenter på kravet allerede fra beløpet ble innbetalt. Dersom leietaker er uenig i utleiers krav og utleier nekter å utbetale depositumet, bør det derfor kreves forsinkelsesrenter. Et slikt krav vil da være insentiv for utleier til å utbetale depositumet til leietaker. Søksmålsbyrden blir på denne måten igjen snudd, og utleier må vurdere om hen skal løpe risikoen med å ta rettslige skritt for å sikre et eventuelt krav mot leietaker.



Medlemstilbud

MEDLEMSFORDELER MED ADVOKATFIRMAET LEGALIS.

Gjennom LABO har du gratis samtale med advokat hos Legalis. Hvis du ønsker mer bistand har du svært gunstig medlemspris per time og 5 % bonus tilbake på det du betaler.

Har du behov for bistand i forbindelse med et leieforhold eller for opprettelse eller gjennomgang av leiekontrakt – enten du er utleier eller leietager – ta kontakt med en av Legalis sine advokater på boligrett.

Legalis kan kontaktes på

tlf. 21416767,

e-post fordel@legalis.no

eller benytt

advokatchatten.no/fordel.

Egen pensjonskonto; dette må du vite!



Alle med innskuddspensjon har en egen pensjonskonto (EPK). Denne gir deg lavere gebyrer og bedre oversikt, men du må gjøre et valg:

1. Du kan velge å ikke gjøre noen ting. Da forblir din EPK hos den pensjonsleverandøren arbeidsgiveren din har en avtale med.
2. Du kan velge å flytte hele pensjonen til en annen pensjonsleverandør. Du velger selv hvilken pensjonsleverandør du vil ha.

Vi i Larvikbanken tilbyr rådgivning og forvaltning av din EPK, slik at du får mest mulig igjen for sparingen din.

Ta kontakt med oss, så hjelper vi deg gjerne!

Nina Fevik Olimstad,
investerings- og plasseringsansvarlig



Prima mat på primus!

Tid:
Under 20 min
Vanskelighetsgrad:
Enkel

Tid:
Under 20 min
Vanskelighetsgrad:
Enkel

REINSDYRGRYTE MED SKAV PÅ PRIMUS

Reinsdyrskav er super turmat! Ta det med frossent i sekken, og stek det raskt på primusen når du er klar for middag på turen. I denne kremede reinsdyrgryta har vi stekt skavet sammen med sopp, løk og vårløk - herlig godt!

INGREDIENSER - 4 PORSJONER

400 g reinsdyrskav
2 ss olje eller margarin til steking
4 stk. frisk sjampinjong
1 stk. rødløk
3 dl kremfløte
2 stk. vårløk
4 stilker frisk timian (kan sløyfes)
4 ss rørt tyttebær, eventuelt selvplukk fra skogen
4 skiver brød

SLIK GJØR DU

- Forbered deg til turen ved å kutte opp grønnsaker i mindre biter og ha det i zip-lock poser eller en liten boks. Du kan eventuelt ta med en liten fjøl og kniv, slik at du kan kutte det opp ute i det fri.
- Fyr opp primusen, og la stekepannen eller gryten bli varm. Ha i litt olje eller margarin, og fres skavet raskt til det får en fin farge. Del gjerne opp og stek i flere omganger om du ikke har en stor panne. Ha skavet over på en tallerken eller noe annet egnet.
- Fres sopp og løk til det er gyllent.
- Ha skavet tilbake i pannen og hell på fløte.
- Ha i vårløk, og krydre med salt og pepper. La det koke 2-3 minutter, eller til fløten har tyknet litt og grønnsakene er møre.
- Server gryta med godt brød eller litt potetmos.

Skal du være ekstra flott på tur, kan du ta med deg litt timian eller noen knuste einebær til å smaksette gryta med. Tyttebær kan enten medbringes eller plukkes i skogen.



ARME RIDDERE PÅ PRIMUS

Arme riddere er en frokostfavoritt - men, det kan også bli din nye turmatfavoritt! En perfekt måte å bruke opp daggammelt brød på - dypp i eggemiksen og pakk i matboks. Så er brødskivene klare til steking på primus eller en stekepanne på bålet.

INGREDIENSER - 4 PORSJONER

8 skiver brød
3 egg
2 ss sukker
1 dl melk
1 ts malt kanel
2 ss smør til steking

SLIK GJØR DU

- Skjær brød i tykke skiver.
- Visp sammen egg, sukker, melk og kanel, og hell blandingen i et fat med kanter.
- Dynk brødskivene i eggeblandingen, og la de bli gjennombløte.
- Ta opp brødskivene og legg dem i en matboks med mellomlagspapir eller plastfolie mellom skivene. Ta med boksen på tur. Husk også å ta med en liten boks smør eller margarin.
- Tenn på primusen. Stek brødskivene i litt smør i primusens stekepanne. Bruk middels varme og stek på begge sider til de er pent gyllenbrune. Du kan også steke de arme riddere i en stekepanne på bålet.
- Spis de arme riddere som de er, eller server med litt syltetøy eller friske bær.

Gratis befaring og gode tilbud hele året

Kvalitet siden 1959



- ▶ Markiser
- ▶ Screen
- ▶ Plissegardiner
- ▶ Rullgardiner
- ▶ Persienser
- ▶ Lamellgardiner
- ▶ Innglassing

Celcius

Borgerskogen 30, 3160 STOKKE
Telefon: 917 86 000
Mail: kundeservice@celcius.no



Morosider

REGN UT OG FARGELEGG ETTER FARGEKODEN PÅ SVARET

Color Key:

- 1: White circle
- 2: Blue circle
- 3: Yellow circle
- 4: Brown circle
- 5: Red circle
- 6: Green circle

Subtraction Problems:

4-2=, 5-3=, 4-0=, 7-1=, 10-4=, 9-5=, 9-3=, 5-3=, 7-5=, 10-8=, 10-8=, 6-4=, 10-8=, 5-3=, 10-8=, 6-1=, 10-5=, 8-5=, 9-6=, 5-1=, 7-4=, 2-0=, 7-5=, 3-1=, 6-3=, 5-2=, 8-4=, 3-0=, 7-3=, 6-2=, 6-4=, 2-0=, 7-5=, 2-0=, 9-6=, 10-6=, 10-7=, 6-3=, 6-4=, 4-2=, 4-2=, 8-6=, 3-1=, 5-3=, 8-6=, 9-7=, 5-3=, 5-3=, 8-4=, 4-0=, 8-6=, 9-7=, 6-4=, 9-7=, 10-8=, 9-7=, 6-4=, 3-1=, 7-3=, 10-8=, 3-1=, 4-1=, 8-6=, 9-7=, 10-8=

KRYSSORD PÅ ENGELSK

Animals and Numbers:

- 1: Parrot
- 2: Mouse
- 3: Turtle
- 4: Tiger
- 5: Spider
- 6: Lizard
- 7: Dog

SUDOKU

Husk kun én av hver figur i lodrett og vannrett linje.

Apple		Banana	
	Banana		Cherries
	Orange		Apple
Cherries		Orange	

Lollipop		Cookie	Ice cream
			Cookie
Cupcake		Ice cream	



BOLIGBYGGELAGENS
MEDLEMSFORDELER



2%
medlems-
bonus

MEDLEMSSTRØM FRA POLAR KRAFT:

Sikre deg en god strømvtale og 2% medlemsbonus!

Medlemsstrøm gjennom LABO er en fremforhandlet avtale fra Polar Kraft kun for deg som er medlem av LABO. Du kan være trygg på at prisen er god og du får i tillegg 2% medlemsbonus på strømforbruket ditt.

- ✓ 2% medlemsbonus
- ✓ God pris - en blanding mellom spot og fastpris
- ✓ Ingen bindingstid
- ✓ App for oversikt over forbruk og kostnader



POLAR kraft

Ring 987 02 006 eller gå inn på polarkraft.no/medlemsstrom for å bestille!

- KJENTFOLK -



Gry

Lars Erik

Heidi

Ruth Iren

Aleksander



VI ER DIN LOKALE BOLIGMEGLER!

Skal du selge boligen din? Da er det viktig
å kjenne nærområdet - **det gjør vi!**

Med vår solide lokalkunnskap og erfaring
har vi de beste forutsetninger for å finne
den rette kjøperen til din bolig.

Er du LABO-medlem gir vi deg halv
pris på tilretteleggingsgebyr.

Velkommen til oss for en
hyggelig boligprat!

aktiv.

Prinsegata 2, 3251 Larvik

T: 33 13 85 00 \ E: larvik@aktiv.no \ www.aktiv.no

Hva kan du spare på medlemsskapet ditt?

HUSK! Bonus får du i tillegg til rabatter og gjelder for alle kjøp, også tilbud og kampanjer.

For å få bonus må du ha aktivert medlemskortet ditt, og bruke medlemskortet eller registrert bankkortet ditt ved kjøp.

MEDLEMSFORDEL

5 % bonus på dekk.
Dekkkhotell kr 850,- (NB! ikke bonus på dekkhotell)

Forbruksmateriell - 25%
Rabatterert timespris: 640,-
5 % bonus

20 % rabatt
5 % bonus

- 5 % bonus
- 50 % rabatt på Essve skruer, fug og lim
- Opptil 50 % rabatt på maleverktøy
- 20 % på Helly Hansen sko og klær

Medlemspriser på hotell

15% rabatt på Bølgens egne forestillinger. Rabatt på kino hver torsdag og rabatt på forestillinger i regi av Riksteateret.

Medlemspriser. Ingen forskuddsbetaling, ingen skjulte påslag eller bindinger

10 % rabatt
5 % bonus

(Nettbutikk for inspirasjon, ingen rabatt og bonus på netthandel)

Medlemspris per time kr 1675,-
inkl. mva
5 % bonus

2% bonus og gode medlemspriser



Elveveien 130, Larvik,
tlf.: 33 11 50 70,
dekkspesialistenas.no



Tlf.: 930 64 850
Vakttelefon: 980 29 999

Flügger farve

Elveveien 135, Larvik
Tlf.: 33 19 96 10

NY!



proff1.no
Løkka 8, Larvik
Tlf. 33 38 18 90



LABO.fordelerformedlemmer.no
Tlf.: 03712



Sanden 2, Larvik
bolgenkulturhus.no



polarkraft.no
Tlf.: 02006
kunde@polar.no



Løkka 6, Tlf.: 33 13 49 70
Bohus.no



- advokattjenester for medlemmer

Tlf.: 21 41 67 67
legalis.no



LABO.fordelerformedlemmer.no
- Tlf. 21 49 78 50



modena®
FLISER

modena.no



Alltidrenbil.no
Ha kortnr. klart



BYGGMAKKER

Larvik: Lågaveien 6, Larvik
Tlf: 33 13 23 00
Stavern: Terneveien 2, Stavern
Tlf: 33 13 99 66



butikk og installasjon

Nansetgata 89, tlf.: 33 18 30 15
sommerfeltelekro.no



thonhotels.no



Torget 4, Larvik
closeup.no, tlf.: 975 38 000



avarnsecurity.no



Buggesgate 3
Tlf.: 96 00 99 50



Sunn munn. Hele livet.

Fordelerformetmedlemmer.no
Tlf. 02658

TILBORDS

Tilbords.no



NOVASOLO

Heggdalringen 11, Larvik
novasolo.no

MEDLEMSFORDEL

10 % rabatt

5 % bonus

Abonnement:

Medlemspris 299,- pr mnd

15 % rabatt på maling,

25 % rabatt på trevare

2 % bonus

15 % rabatt på el-materiell

kr 100,- i rabatt på timeprisen

5 % bonus.

12 % rabatt på ordinær pris

5% bonus på alt.

Medlemskampanjer.

5 % bonus

Medlemspris 379,- pr mnd.

10 % rabatt på tilleggskomponenter.

Luxaflex solskjerming 20% rabatt
og 5% bonus

Metervare gardin 20% rabatt
og 5% bonus

Øvrige varer 5% bonus

10 % rabatt, 5 % bonus

5 % bonus

20% rabatt og 5% bonus i butikk

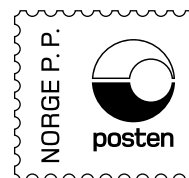
Husk at for å få bonus må du bestille
via Min side.

NETTBUTIKKER

Apotekhjem
Stayhard herreklær
Lindex
Lekia
Babyshop
Bubbleroom
Devold
Flügger

Last ned appen vår. Du får oversikt over dine medlemsfordeler og har medlemsbeviset lett tilgjengelig.

Returadresse:
Larvik Boligbyggelag
pb. 263, Prinsegata 4
3251 LARVIK



MEDLEMSFORDELER HOS BYGGMAKKER LARVIK EKSPERTHJELP OG BONUS



SOM MEDLEM FÅR DU:

**5% BONUS
PÅ ALLE KJØP**

SLIPP LØS HÅNDVERKEREN I DEG

Nordmenn er verdensmestre i oppussing, og alle verdensmestre trenger et støtteapparat.

- Dyktige fagfolk som gir gode råd
- Bare produkter av høy kvalitet
- Konkurransedyktige priser og gode tilbud
- Formidling av de beste håndverkerne om du vil ha jobben gjort fiksferdig
- Tilhengerutlån eller hjemtransport
- Praktiske tjenester som gratis tak og vindussjekk
- Fleksible betalingsløsninger



LARVIK
Øya 6, 3262 Larvik
Tlf: 33 13 23 00 - 7-18 (9-15)

BYGGMAKKER

www.byggmakker.no

*Husk å vise frem medlemskortet for å få rabatt og bonus. Medlemsrabatt gjelder ikke varer på tilbud eller til fast lavpris.